

CIG OPAKUJEME

Meno:.....Body:Známka: ...

TEXT Prečo je marec **mesiac knihy**?

Marec je mesiac knihy od roku 1955, kedy ho v bývalom Československu vyhlásili na počesť Mateja Hrebendu (10. 3. 1796 – 16. 3. 1880) – popredného rozširovateľa slovenských a českých kníh. Od útleho detstva začal strácať zrak a v pätnástich rokoch už nemohol čítať a písať ani vo dne. Hoci bol slepý, to mu nebránilo venovať sa zbieraniu kníh a ich zachraňovaniu. Slovenské i české knihy predával nielen po celom Slovensku, ale prechodil aj Prahu, Viedeň, Pešť a Dolnú zem. Vydavatelia mu predávali knihy a on ich spájal nielen s predajom. Poučal nimi ľudí, šíril kultúru a osvetu. Mnohí ľudia pokladali čítanie kníh za nepotrebnú vec a podľa obyčajných ľudí čítanie kníh bolo určené jedine vzdelancom. Proti tomuto názoru, tejto zaostalosti viedol neúprosný boj. Rozširovaním kalendárov medzi pospolitým slovenským ľudom sa zaslúžil aj o to, že aj chudobní a nevzdelaní ľudia spoznávali knižnú kultúru. Zároveň zbieral i ľudové piesne, ktoré sa dostali do zbierok Jána Kollára a Pavla Dobšinského. Hrebenda na cestách zachraňoval knihy pred pálením, vyhodením či roztrhaním. Zachraňoval pred skazou staré knihy, zasielal ich do škôl alebo popredným vzdelancom. Takto mnoho kníh zachránil a významnou mierou sa pričínil o budovanie knižníc. Časť svojej súkromnej zbierky kníh daroval i Matici slovenskej.
<http://www.paradnedarceky.sk/clanky-o-darcekoch/76-darcekykukniham> (upravené)

1. Ktoré tvrdenie vyplýva z textu?

- a) Matej Hrebenda predával knihy iba po celom Slovensku.
- b) Chudobní ľudia zachraňovali knihy pre Mateja Hrebendu.
- c) Hrebenda bol aj veľký národný vydavateľ slovenských kníh.
- d) Hrebenda v 19. storočí knihami šíril kultúru medzi ľudom.

2. Z textu nevyplýva, že Matej Hrebenda:

- a) sa narodil aj zomrel v marci
- b) zachraňoval a zbieral knihy
- c) založil marec mesiac knihy
- d) zbieral i ľudové piesne

3. Označ pravdivé tvrdenie, ktoré vyplýva z textu.

- a) Pospolité ľud spoznával knižnú kultúru aj prostredníctvom kalendárov.
- b) Vydavatelia predávali knihy nielen na Slovensku, ale aj v Prahe, vo Viedni a v Pešti.
- c) Matej Hrebenda venoval celú svoju zbierku kníh i knižnici Matici slovenskej.
- d) Čítanie kníh bolo v 19. storočí pokladané za nepotrebné.

4. Ktorej činnosti sa venoval Matej Hrebenda?

- a) V školách vybudoval knižnice.
- b) Staré knihy zachraňoval pred skazou.
- c) Spoznával knižnú kultúru vo Viedni.
- d) Rozširoval knihy od útleho detstva.

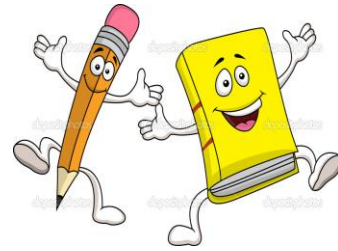
5. Označ nepravdivé tvrdenie.

- a) Marec je mesiac knihy od roku 1955.
- b) Hoci bol Hrebenda slepý, zachraňoval knihy.
- c) Marec je bývalý mesiac v Československu.
- d) Marec je mesiac knihy už 60. rok.

6. S ktorým názorom Matej Hrebenda nesúhlasil?

- a) Aj chudobní a nevzdelaní ľudia by mali čítať knihy.
- b) Knihy by sme nemali trhať, páliť a vyhadzovať.
- c) Čítanie kníh je potrebná vec.
- d) Čítať knihy by mali iba vzdelaní ľudia.

7. Ktoré tvrdenie vyplýva z textu?

- a) Hrebenda predával knihy a kalendáre iba pospolitému ľudu.
- b) Hrebenda viedol neúprosný boj s pospolitým a zaostalým ľuďom.
- c) Vďaka Hrebendovi pospolitý slovenský ľud spoznal knižnú kultúru.
- d) Pre Dobšinského a Kollára urobil zbierku na vydanie ľudových piesní.

8. V ktorej vete textu je odpoveď na otázku v nadpise?

- a) 1.
- b) 2.
- c) 3.
- d) 4.

9. Podľa obyčajných ľudí bolo čítanie kníh určené vzdelancom. Napíš, ktorým slovným druhom je podčiarknuté slovo v uvedenej vete. _____

10. V pätnástich _____ rokoch už nemohol čítať. Napíš číslovku vo vete slovom a urči jej druh. _____

11. Vypíš z poslednej vety združené pomenovanie _____ a nahraď ho iniciálnym slovom _____.

12. Porušené pravidlo o rytmickom krátení sa nachádza v slove vety v možnosti:

- a) Vo voľnom čase sa žiaci radi stretávajú na športových ihriskách.
- b) Peter prišiel na plaváreň s niekým, koho sme ešte nikdy nevideli.
- c) Pri vianočnom stromčeku si starkí zaspomínali na svoje mladé časy.
- d) Na literatúre sme čítali zaujímavé úryvky z diel mladých prozaikov.

13. V ktorej vete nie je slovo so slabikotvornou spoluhláskou?

- a) Na koberci som našiel psie chlpy.
- b) Les zmíkol pod snehovou perinou.
- c) Starý otec znenazdajky stĺpol.
- d) Z mäkkého dreva vyrobil perisko.

14. Pomenuj rým a napíš jeho schému.

a) Čierne krídla rozprestrela
nôcka tichá
a dom celý v sladkom spánku
dávno dýcha.

rým: _____

schéma: _____

b) Behá dievča hore, dole,
bujné vetry prebeháva,
cez to šíre, pusté pole
s plačom húsky vyvoláva.

rým: _____

schéma: _____